

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Jaro, léto, podzim, zima ve školce je vždycky prima“

„Každé poznání vychází ze srdce, každé vzdělání ze života“

Christian Friedrich Hebbel

Datum zpracování: 24.8.2021

Platnost (aktualizace): 1.9.2021

Projednán na pedagogické poradě dne: 25.8.2021

Obsah

Identifikační údaje.....	3
Obecná charakteristika školy.....	4
Podmínky vzdělávání.....	5
Organizace vzdělávání.....	9
Charakteristika vzdělávacího programu.....	15
Rámcové cíle (záměry) předškolního vzdělávání.....	16
Klíčové kompetence předškolního vzdělávání.....	17
Vzdělávací obsah.....	20
Spoluúčast rodičů.....	26
Evaluační systém.....	27
Přílohy.....	30

Identifikační údaje

Název školy: Mateřská škola Ostrov nad Oslavou, okres Žďár nad Sázavou,
příspěvková organizace
Adresa školy: Ostrov nad Oslavou 207, 594 45 Ostrov nad Oslavou
Email: ms.ostrov@seznam.cz
Webové stránky: www.msostrovno.cz
IČO: 70995575
Zřizovatel školy: Městys Ostrov nad Oslavou, čp. 246,
594 45 Ostrov nad Oslavou

Ředitelka: Dohnalová Andrea, DiS.
Telefon: +420 601 590 293

Školní jídelna
Vedoucí školní jídelny: Kremlíková Petra
Telefon: +420 566 678 172

Provoz MŠ: 6:15 – 15:45
Typ MŠ: celodenní
Kapacita MŠ: 56
Počet tříd MŠ: 2
Zaměstnanci školy: Bartošová Jarmila
Dalecká Hana
Bc. Hanusová Veronika
Hnízdilová Dana
Jůzlová Petra
Kremlíková Petra
Mgr. Pometlová Monika
Smíšková Lucie
Skryjová Petra

Na tvorbě ŠVP se podílel kolektiv MŠ

Zpracovala: Dohnalová Andrea, DiS.

Obecná charakteristika školy

Charakteristika školy a jejího okolí

Mateřská škola Ostrov nad Oslavou se nachází v klidné části obce s rozvíjející se rodinnou zástavbou v budově z roku 1979. V uplynulých letech prošla budova mateřské školy několika rekonstrukcemi (výměna hliníkových oken za plastové, modernizace sanitárního zařízení, výměna vodovodního potrubí, výměna elektrických bojlerů na ohřev vody za bojler plynový). V několika etapách došlo k výměně radiátorů, k výměně el. rozvodny a nové rozvody elektrického vedení a osvětlení. Na dětských toaletách byla položena nová dlažba a obklady. Ve třídách a šatnách byla položena nová linolea. V roce 2018 proběhly venkovní úpravy budovy (nové vstupní dveře, vchodové stříšky, fasáda a opravené schody). V roce 2019 došlo k vnitřním úpravám (nové obložení ve třídách, v dětských umývárkách položena nová dlažba a obklady, vymalování, nátěry zárubní v celé MŠ a výměna dveří. Také byl pořízen nový nábytek do tříd a šaten.

V přízemní budově se nachází dvě třídy Motýlci pro děti 5 – 7 let, Berušky pro děti 2 – 4 roky s kapacitou 56 dětí. V mateřské škole se nachází kuchyň, ve které se vaří nejen pro děti z naší školy, ale i pro žáky zdejší Základní školy Ostrov nad Oslavou a pro sousední Mateřskou školu Obyčtov. Kuchyň v roce 2012 prošla částečnou modernizací, bylo zde vyměněno osvětlení a byly pořízeny dva nové elektrické sporáky. Dále byly pořízeny nové nerezové pracovní stoly.

Tato modernizace byla realizována za účasti finanční podpory Kraje Vysočina a zřizovatele Městyse Ostrov nad Oslavou.

Mateřská škola disponuje vlastní rozlehlou zahradou, která je součástí objektu a její velikost odpovídá vyhlášce č. 108/2001 Sb., která stanoví požadavky na prostory a provoz školních a předškolních zařízení. Na zahradě je členitý terén, dostatkem zeleně i spoustou míst k aktivnímu i pasivnímu odpočinku. Děti mají k dispozici velké množství herních prvků vyrobených ze dřeva i kovu v neposlední řadě dvě velká pískoviště.

Zahrada je využívána pro pobyty venku, ale také pro realizaci společných aktivit dětí a jejich rodičů.

Nadále se budeme snažit, aby naše mateřská škola byla místem, kde se budou dobře a bezpečně cítit děti, rodiče, učitelky i provozní zaměstnanci, a aby děti odcházející z naší mateřské školy byly dobře připraveny jak na vstup do základní školy tak do života samotného.

Podmínky vzdělávání

Materiální podmínky:

- Mateřská škola je zařízena účelově, má nová plastová okna, pouze kotelna je již nevyhovující.
- Vnější i vnitřní prostory jsou dostatečně velké, světlé, vzdušné, odpovídají hygienickým požadavkům.
- Třídy jsou prostorné, odpovídají příslušným bezpečnostním a hygienickým předpisům.
- Velikost nábytku odpovídá různým věkovým skupinám a je přizpůsoben dětským požadavkům.
- Vybavení hračkami a učebními pomůckami je průměrné, po skončení her si děti za pomoci učitelky ukládají věci na předem určená místa.
- Aby prostředí podporovalo aktivitu a tvořivost dětí, dbáme na zajištění dalších podmínek bezpečnost a hygiena, podnětnost, estetika - obměna pomůcek, práce s netradičním materiálem.
- Didaktické pomůcky a materiál pro výtvarnou a pracovní výchovu jsou uloženy v kabinetech u tříd.

Záměr:

- Zajistit rekonstrukci kotelny.
- Zajistit členění prostoru pro možnost klidu, samoty, odpočinku pro děti, respektování jejich potřeb.

Životospráva:

- Jídelníček je pestrý, skladba odpovídá požadavkům zdravé racionální výživy.
- Je zajištěn denní pitný režim po celou dobu pobytu dítěte v mateřské škole.
- Mezi jídly jsou dodržovány doporučené intervaly (3hod).
- Děti jsou vedeny k samostatnosti (přináší si jídlo, kromě polévky a odklízí si použité nádoby), mohou požádat o přidání.
- Děti do jídla nenutíme, snažíme se, aby alespoň ochutnaly, určují si velikost porce.
- Strava se vaří ve školní kuchyni a dováží se do místní Základní školy a do Mateřské školy Obyčtov.
- Školní zahrada je bohatě vybavena.
- Využívání školní zahrady i na jiné činnosti než jen hru (opékání, odpoledne s rodiči,...).
- Děti jsou každodenně dlouho venku, reagujeme ale i na kvalitu ovzduší. Pro pobyt venku převážně využíváme školní zahradu nebo blízký les či louku.

Záměr:

- Obohacovat jídelníček o zdravé potraviny i netradiční.
- Umožnit „nespavým“ dětem po půlhodinovém odpočinku další aktivitu.
- V zimním období nezkracovat dobu pobytu venku, ve spojených třídách promyslet

organizaci pobytu v šatnách a sociálním zařízení.

Psychosociální podmínky:

- Mateřská škola má pravidelný denní řád, který je flexibilní a umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobovat potřebám na aktuální situaci.
- Ve škole je klidná a příznivá atmosféra.
- Jsou plně respektovány psychomotorické potřeby dětí.
- Děti mají možnost se podílet na tvorbě pravidel.
- Z organizačních důvodů zůstává střídání tříd v pohybovém vyžití dětí, dodrženy jsou časy podávání jídla a doby odpočinku.

Záměr:

- Zaměstnanci budou mít možnost se individuálně vyjádřit v individuálním rozhovoru s ředitelkou alespoň 1x ročně.
- Pravidla viditelně vyvěšená budeme všichni společně dodržovat (děti i dospělí), užívat pro děti srozumitelné symboly, nejlépe vytvořené samotnými dětmi.
- Umožnit dětem vytvořit si pravidla podle vlastních představ.
- Umožnit dětem výtvarně ztvárnit vlastní představu dohodnutého pravidla.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a zdraví dětí

- Za bezpečnost dětí v mateřské škole po celou dobu přítomnosti odpovídají pedagogické pracovnice.
- Pedagogické pracovnice se řídí vyhláškou o předškolním vzdělávání, ustanovením školského zákona, směrnicemi BOZP a PO.
- Všichni zaměstnanci jsou na začátku nového školního roku proškoleni v otázkách BOZP a ochraně zdraví dětí.
- Každý pracovník dbá na bezpečnost při větrání na třídách.
- Poskytnout v případě potřeby první pomoc, popř. zavolat lékaře.
- Zaznamenat úrazy do knihy úrazů, informovat rodiče a vedení školy.

Záměr:

- Pravidelné proškolení všech zaměstnanců na začátku nového školního roku v otázkách BOZP a ochraně zdraví dětí.
- Zařadit dostatek pohybových aktivit.
- Nenutit děti k jídlu a spánku, dbát na uspokojení svých fyziologických potřeb.

Organizace školy

- Organizaci a provoz školy vymezuje školní řád.
- Respektujeme individuální možnosti a potřeby dětí.
- Vzdělávání je přiměřeně rozděleno na spontánní a řízenou činnost během celého dne.
- Učení je založeno na aktivní účasti dítěte.
- Při nástupu nových dětí do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim s využíváním spoluúčasti rodiny.

- Snažíme se dětem zpestřit vzdělávací nabídku (divadelní představení, školní výlety, návštěva knihovny, hasičů,...).
- Oslavujeme společně s rodiči Vánoce, svátek matek, Den dětí a loučíme se s předškoláky.

Záměr:

- Pohybové aktivity dětí, přenášet do činností při pobytu venku.
- Umožnit dětem rozehranou hru ukončit i během dalších dnů.
- Zjednodušit dokumentaci.

Řízení mateřské školy

- Důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti.
- Mateřská škola má vytvořený prostor pro spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance, názory a myšlenky, všech jsou přijímány.
- Všichni se podílejí na dění v MŠ.

Záměr:

- Vnímat týmovou práci jakou nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP PV.
- Vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech kteří se na jeho vzdělávání podílejí.
- Zařadit pro pedagogické pracovníky pravidelné operativní porady (jednou za 3 měsíce), pro provozní zaměstnance podle potřeby.
- Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce.

Personální a pedagogické zajištění

- Pravidla školy jsou viditelně vyvěšena - školní řád.
- Všem je umožněno další vzdělávání (DVPP) dle možnosti rozpočtu školy.
- Rozpis služeb je dán rozvrhem přímé práce s dětmi.
- Pracovní doba učitelek je organizována tak, aby byla zajištěna bezpečnost v mezích a možnostech školy optimální pedagogická péče všem dětem.
- Je zajištěno překrývání pedagogů denně alespoň 2 hodiny.
- Ve školní jídelně vedoucí školní jídelny a vedoucí kuchařka, o úklid se stará školnice, která má na starosti i topení v MŠ. Provozní zaměstnanci mají dlouholetou praxi v oboru, zastávají svoji funkci zodpovědně, pomáhají při různých akcích školy.

Záměr:

- Specializované služby jsou zajišťovány dalšími odborníky – pedagogicko-psychologická poradna, logopedické péče, grafomotorika ad.
- Zrekonstruovat kuchyni (výměna obkladů).
- Pořídit uzamykatelnou skříň na osobní věci zaměstnanců.

Spoluúčast rodičů

- Rodiče mají možnost podílet se svými návrhy a podněty na chodu školy.
- Pro rodiče jsou pořádány konzultační dny.
- Rodiče jsou dostatečně informováni o všem, co se týká jejich dětí.
- Spolupracujeme s rodiči na základě partnerství podílejí se na společných akcích, nabízíme poradenský servis a nejrůznější osvětové aktivity.

Záměr:

- Program schůzek sestavovat tak, aby byl pro rodiče podnětem k jejich společné aktivitě s dětmi.
- Konzultační dny volit ve spolupráci s rodiči (domluvit pravidla s rodiči na zahajovací informační schůzce).
- Na spolupráci s rodiči se podílí všechny zaměstnankyně větší či menší měrou podle záměru plánovaných akcí.

Organizace vzdělávání

Mateřská škola má přijaté děti zapsány do dvou věkově heterogenních tříd. Děti jsou do tříd děleny podle věku. V třídě „Běrušky“ jsou děti ve věku 2 - 4 roky je zde kladen důraz na citlivou, plynulou a bezproblémovou adaptaci. Třidu vedou 1 ředitelka a 1 kvalifikovaná učitelka, kterým pomáhá školnice. V druhé třídě „Motýlci“ jsou děti ve věku 5 - 7 let. Tato třída je pro předškolní děti a děti s odkladem školní docházky. Vzdělávací práci zde vykonávají též 2 kvalifikované učitelky. Jejich práce je především zaměřena na přípravu dětí na vstup do ZŠ. Vzhledem k prostoru a náplni dne dochází často k prolínání dětí a ke společným činnostem (děti jsou děleny do „svých tříd“ podle věku hlavně na ranní kruh, odpočinek a předškolní přípravu), nejedná se tedy striktně o věkové rozdělení dětí v rámci výchovně-vzdělávacích činností MŠ.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, děti mají dostatek času a prostoru pro volnou hru, její dokončení nebo možnost v ní později pokračovat. Aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, zapojení se do činností a je jim věnován dostatečný prostor pro pracování vlastním tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti. Děti pracují v různě velkých skupinách, mají možnost výběru činností.

Každá třída má své zázemí – sociální zařízení, šatny. V jednotlivých třídách bývá kolem 24 dětí.

Podmínky přijímacího řízení

- Do mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti, od 2 do zpravidla 6 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Děti jsou řádně očkovány dle očkovacího kalendáře, či které mají doklad, že jsou proti nákaze imunní nebo se nemohou očkování podrobit pro kontraindikaci (§ 50 zákona č. 258/2000 Sb.).
- Termín přijímacího řízení k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Konkrétní datum bude uveřejněno na nástěnkách v mateřské škole, na webu www.msostrovno.cz.
- O přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy jsou zákonní zástupci informováni ve správním řízení. Toto rozhodnutí obdrží do 30 dnů od data zápisu, a to formou osobního převzetí v mateřské škole.

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

1. Do mateřské školy se přednostně přijímají děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.
2. Věk dětí – k celodenní docházce budou přijímány děti s trvalým pobytem v městysi Ostrov nad Oslavou a jeho spádových obcích, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku. Dále budou přijímány děti v pořadí od nejstaršího po nejmladší do počtu volné kapacity školy.
3. Ředitelka školy má právo při přijímání dětí přihlídnout k důvodům hodným zvláštního zřetele (např. dítě samoživitele/samoživitelky; osiřelé dítě; dítě, kterému v důsledku nepříznivé sociální situace hrozí sociální vyloučení, apod.).

Ukončení docházky

Ředitelka mateřské školy podle § 35, odst. 1., písm. a), b), c), d) zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů může po předchozím upozornění písemně oznámeném zákonnému zástupci dítěte rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání, jestliže:

- a) dítě nejméně dva týdny bez omluvy nedochází do mateřské školy;
- b) zákonný zástupce závažným způsobem narušuje provoz mateřské školy;
- c) ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte lékař nebo školské poradenské zařízení;
- d) zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za stravování (§ 123) stanoveném termínu a nedohodne s ředitelem jiný termín úhrady.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení ŠPZ na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte. Úpravy navrhuje pedagogové ve spolupráci se zákonným zástupcem dítěte. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (PPP, SPC).

U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. u dětí s poruchami chování, tělesným či smyslovým postižením i sociokulturním znevýhodněním uplatňujeme speciálně pedagogické zřetele, metody a postupy. Pedagogové jsou kompetentní pomoci těmto dětem rozvíjet jejich vnitřní potenciál formou individuální integrace.

Důležité zásady při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

- respektování zvláštností, individuální přístupem;
- včasné poskytnutí speciální pomoci;
- zajistit odborné konzultace v případě nedostatečného odborného vzdělání;
- informovanost, osvěta a úzká spolupráce s rodinou;
- individuální vzdělávací plán;
- speciální formy a metody práce, volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků;
- zajištění didaktických popř. kompenzačních pomůcek;
- podpora všemi pedagogy, pozitivní motivace;
- profesionální přístup k těmto dětem (citlivost, přiměřenost aj.);
- přijímat tyto děti stejně jako ostatní - vyvarovat se negativní zpětné vazby (např. od okolí, vrstevníků apod.);
- soustavné vzdělávání pedagogů v této problematice.

Integrace

Integrací dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžné MŠ se snažíme přiblížit tyto děti běžnému prostředí a oslabit určitou izolaci dítěte, což usnadňuje rozvoj sociální i rozvoj jejich osobnosti. Spolupráce s rodiči dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je na dobré úrovni. Při vzdělávání dětí s handicapem vycházíme z respektování individuálních potřeb a možností dítěte a snažíme se vytvořit těmto dětem optimální podmínky k rozvoji osobnosti, k učení a k socializaci dítěte. Děti se speciálními potřebami vedeme tak, aby v rámci jejich možností byl dán co největší prostor pro jejich samostatnost a začlenění do kolektivu, navázání vzájemných vztahů a posilování prosociálního chování v rámci celé skupině. Ostatní děti si tak pěstují ty správné postoje a hodnoty – tolerance, pomoc druhému aj. Jako podpůrné prostředky při integraci používáme speciální vybavení zapůjčené SPC.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Pokud jsou v MŠ alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání, zřídí ředitelka MŠ skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitelka MŠ může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným dítětem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za **mimořádně nadané dítě** se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., považuje dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Specifikace provádění a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných dětí zahrnuje následující:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;

- obohacování výchovně vzdělávacího procesu.

Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou do tří let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Dvouleté děti mají silnější potřebu vazby na dospělou osobu, učitelka se stává zástupcem rodiče. Dvouleté děti se učí především hrou, situačním učením, vlastním prožitkem a nápodobou na základě tzv. dovednostního tréninku (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě podvědomě osvojí). Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme ho po všech stránkách, učíme ho základním sociálním a hygienickým návykům. Využíváme dětské přirozené zvědavosti k získávání nových poznatků ve formě her, písniček, knížek atd. Cílem je rovněž prostřednictvím hry a zábavy docílit vytvoření zcela přirozeného prostředí, ve kterém se dítě bude cítit dobře a bude tak moci rozvíjet svou jedinečnou osobnost. Důraz je kladen i na dostatek pohybu, což umožňuje krásné prostředí a okolí MŠ. Mateřská škola zatím není zcela připravena na vzdělávání dětí od dvou let. Je sice vybavena hračkami a pomůckami pro dvouleté děti, ale prostředí je potřeba upravit tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. Děti mají mít možnost naplnit potřebu průběžného odpočinku. Režim dne respektuje potřeby dětí (dostatek času na činnosti i odpočinek). V případě většího počtu dvouletých dětí by bylo potřeba vyřešit i personální podmínky.

Záměr:

- průběžně vybavovat třídu hračkami a pomůckami pro dvouleté děti;
- nastavovat dětem srozumitelná pravidla života ve třídě;
- vybavit mateřskou školu zázemím pro zajištění hygieny dětí dle potřeby;
- vybavit šatnu větším úložným prostorem dle potřeby;
- organizačně a provozně zajistit třídu dle potřeby.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Tělesné schopnosti se rozvíjí především přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení. Pro děti do 3 let jsou nepřipustné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po rukou, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.
- Utvoření základního návyku pro správné držení těla, zautomatizování již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), provádění dechových cviků.
- Využívat podnětnost prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat.
- Zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením souhybných pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod.
- Vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty.
- Rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana.
- Podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše.

- Do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení .
- Reaguje na zvukové a zrakové podněty.
- Přenáší předměty.
- Zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty.
- Zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla.
- Seskočí z výšky 20 – 30 cm.
- Rozvoj dovednosti plížení po bříšku, k cíli, mezi překážkami .
- Rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezký samostatně i s dopomocí, prolézá strachovým tunelem.
- Podporovat touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu 50.
- Rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku).
- Pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla, zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ, zná běžné dopravní prostředky, pozná běžné druhy ovoce a zeleniny, umí s pomocí uklízet hračky, třídí předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená), třídí předměty čtyř tvarů (kostka, kulička, stříška, válec), rozlišuje vlastnosti předmětů: krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, čisté – špinavé, reaguje na změnu místa: sem, tam, reaguje na změnu polohy věcí, osob: polož, pověs, zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd., chápe jednoduchá označení času: ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd., rozlišuje zvuky, pozná známé předměty a činnosti na obrázku, napodobuje hru, rozumí jednoduché hovorové řeči, klade jednoduché otázky, umí odpovídat na otázky, rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutkové), vyjadřuje se jednoduchými větami, sleduje srozumitelné verše a říkadla, zapamatuje si výrazné verše a říkadla. Dokáže slovně vyjádřit své city, dokáže se krátkodobě soustředit na hru, dokončí započatou činnost, umí požádat o hračku, dělí se o hračku s kamarádem, umí poprosit, poděkovat, pozdravit. Poskytování jednoduchých, citově přitažlivých a názorných poučení.
- Pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti.
- Rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle tvaru (kostka, kulička, stříška, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený,..).
- Reagování na jednoduché výzvy.
- Rozvoj schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života .
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim.
- Vzbuzení a rozšíření citových vztahů k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ,...
- Rozvoj snahy o samostatnou manipulaci a experimenty s hračkami, předměty v souvislosti s posilováním soustředěnosti na určitou činnost.
- Rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích.
- Zapojení se do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ (oslavy, besídky,..).
- Vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, v němž žijí, pozorování starších dětí.
- Dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování

svých požadavků vůči jiným.

- Využívání nabízených možností (např. tanečků, rytmizací, zpěvu, jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavení kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vyhazování a vkládání předmětů, hra na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizace, poslech, vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ.
- Rozvoj raného dětského poznávání.
- Formování počátečních postojů k okolnímu prostředí.
- Rozvoj orientace ve známém prostředí.
- Vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije.
- Formování počátečních postojů k okolnímu prostředí.
- Rozvoj orientace ve známém prostředí.

ROZVOJ SEBEOBSLUHY A HYGIENICKÝCH NÁVYKŮ

Dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou dopomocí, udržuje osobní hygienu – umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje, umí si umýt a utřít ruce, obličej, vyčistit zuby, umí smrkat a používat kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

ROZVOJ PRACOVNÍCH SCHOPNOSTÍ

Umí navlékat kroužky na tyčku, provléká tkaničkou destičku s otvory, navléká větší korálky, trhá papír, skládá papír, umí nalepovat jednoduché tvary, zatlučká hřebíky do polystyrénové desky, stříhá dětskými nůžkami, modeluje váleček, kuličku, placku, staví stavby z kostek.

ROZVOJ HUDEBNÍCH SCHOPNOSTÍ

Zpívá krátké melodické písničky, rytmizuje, tančí jednoduché tanečky, napodobuje hru na tělo.

ROZVOJ VÝTVARNÝCH SCHOPNOSTÍ

Maluje prstovými barvami, čmárá křídou na chodník, rozliší a pojmenuje základní barvy, nakreslí sluníčko, domeček, postavu – hlavonožce, správně drží tužku, štětec, má vyhraněnou laterální laterální.

Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) je platným dokumentem pro výchovně vzdělávací činnost v mateřské škole. Vychází ze závazného programu pro předškolní vzdělávání – z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který stanovuje cíle a záměry pro předškolní vzdělávání.

Obsah vzdělávací práce je vytvářen za účasti všech pedagogických pracovníků. ŠVP je dokument závazný pro všechny pedagogické pracovníce i všechny ostatní zaměstnance mateřské školy.

ŠVP je dokument otevřený – tzn. je možné ho průběžně aktualizovat nebo doplňovat podle potřeby školy, případnými změnami podmínek školy nebo podmínek lokality.

ŠVP je podkladem pro třídní vzdělávací programy (dále jen TVP) , které zpracovávají učitelky ve svých třídách. TVP jsou vytvářeny na základě věkové skladby a znalosti jednotlivých dětí, reagují na aktuální situace a na zájmy a potřeby dané třídy.

Vzdělávací program naší mateřské školy vychází ze základních podmínek předškolního vzdělávání. Dítě se musí cítit v prostředí mateřské školy bezpečně a jistě, nesmí být zatěžováno, či neurotizováno spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich nesmí být zvýhodňováno nebo naopak znevýhodňováno. Děti jsou vedeny k samostatnému rozhodování, je vyloučena jakákoli manipulace s nimi, zbytečné organizování a nezdravé soutěžení. Mateřská škola musí být pro dítě kamarádkým společenstvím. Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých možností získalo přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a bylo vybaveno souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další, pokud možno aktivní vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Obsah předškolního vzdělávání je koncipován tak, aby děti, které mateřskou školu opouštějí, byly osobnosti pokud možno jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé a sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat, jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat a aktivně čelit problémům, které život přináší. Podněcujeme je, aby při tvořivé činnosti projevovaly vlastní fantazii a nápady. Respektujeme vývojová specifika jednotlivých dětí, dbáme na individuální přístup ke každému dítěti. Učitelka musí respektovat individuální možnosti a schopnosti každého dítěte.

Rámcové cíle (záměry) předškolního vzdělávání

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Vzdělávací oblasti:

• **biologické – Dítě a jeho tělo**

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

• **psychologické – Dítě a jeho psychika**

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

• **interpersonální – Dítě a ten druhý**

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti interpersonální je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

• **sociálně-kulturní – Dítě a společnost**

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

• **enviromentální – Dítě a svět**

Záměrem vzdělávacího úsilí v enviromentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Klíčové kompetence předškolního vzdělávání

Co by mělo dítě na konci předškolního období umět

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů;
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení;
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije;
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnosti a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům;
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem;
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého;
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost;
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích;
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti;
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit;
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své

myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog;

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.);
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci;
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou;
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím;
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon, apod.);
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej;
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky;
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost;
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim;
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout;
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným;
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Kompetence činností a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky;
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobit se daným okolnostem;
- chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá;

- má smysl pro povinnosti ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých;
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění;
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky;
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat;
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat;
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu;
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit;
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolí prostředí (přírodní i společenské).

Vzdělávací obsah

Název: „**Jaro, léto, podzim, zima ve školce je vždycky prima**“

Integrované bloky:

- **V naší školce veselé, budme všichni přátelé.**
- **Na zem jabka padají, ptáci křídla zdvihají.**
- **Cupy, dupy, cupy, dupy, zima stojí u chalupy.**
- **Jaro ťuká na dveře, kdopak mu je otevře?**
- **Na léto si zavoláme a teplo si objednáme.**

V naší školce veselé, budme všichni přátele

Obsah:

Integrovaný blok je zaměřen na problematiku adaptačního období dětí nově přichozích do MŠ a dětí vracejících se po dlouhých prázdninách. Chceme děti seznámit s novým prostředím, naučit je základní hygienické, společenské a zdvořilostní návyky, poznat samo sebe, vytvářet pravidla společného soužití a osvojit si základní pravidla vzájemné komunikace. Nenásilným způsobem je připravit na každodenní činnosti a to, aby se do školky těšily.

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla;
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu;
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, vyjadřování);
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální);
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování);
- poznání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě;
- získání relativní citové samostatnosti;
- rozvoj sebeovládání;
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému;
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým lidem;
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem;
- poznání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí;

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Návrh činností (vzdělávací nabídka):

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, knížkami, věcmi denní potřeby;
- dodržovat pravidla her;
- chovat se zdvořile;
- umět si poznat, zapamatovat si svojí značku, jména kamarádů;
- rozvíjení správných stravovacích návyků;
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy;
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem;
- navazovat přátelství;
- spolupracovat s ostatními;
- aktivity podporující sblížení dětí (pohybové hry, společenské hry);
- spontánní hra;
- poslech čtených a vyprávěných pohádek a příběhů;
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti;
- vytváření zdravých návyků;
- zdravotně zaměřené činnosti (dechová, relaxační, protahovací);
- hry a činnosti, které vedou děti ke schopnosti rozdělit se, půjčit si hračku.

Na zem jabka padají, ptáci křídla zdvihají

Obsah:

V integrovaném bloku se bude snažit rozvíjet v dětech pocit sounáležitosti s živou přírodou a schopnosti vážit si života ve všech formách, osvojovat si jednoduché dovednosti k ochraně přírody, získat návyky vedoucí ke zdravému životnímu stylu. Péči o přírodu (práce na zahradě – sklizení ovoce, rytí záhonů, atd.) Děti se seznámí s proměnami počasí, ročními obdobími, seznámí se s proměnami barev, tvarů, zvuků, chutí a vůní. Naučí se rozeznávat přírodniny, ovoce, zeleninu, poznávat jehličnaté a listnaté stromy. Vyzkouší si práci s přírodninami (kaštany, šípky – výroba korálů, zvířátek, atd.). Chceme dětem přiblížit bezpečí domova a sounáležitost s rodinou.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností;
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností;
- rozvoj kultivovaného projevu;
- vytváření základů pro práci s informacemi;
- rozvoj sebeovládání;
- rozvoj vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat;

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu;
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním kulturním prostředí;
- rozvoj úcty k životu ve všech formách;
- vytvoření povědomí o sounáležitosti s živou a neživou přírodou.

Návrh činností (vzdělávací nabídka):

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky);
- manipulační činnosti a jednoduché úkony;
- hudební a hudebně pohybové činnosti;
- činnosti relaxační a odpočinkové;
- komentování zážitků a aktivit, které dítě zažilo nejen ve školce, ale i doma;
- prohlížení knížek;
- manipulace s předměty a zkoumání jejich vlastností;
- pojmenovávání vlastností daného předmětu (barva, tvar, materiál, atd.);
- námětové hry a činnosti;
- cvičení projevování citů, v sebekontrolě a v sebeovládání;
- výlety do okolí a do přírody;
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti, k ochotě se rozdělit;
- každodenní setkávání s pozitivními vzory chování;
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm;
- vycházky do obce, návštěvy obchodů, seznamování se se silničním provozem;
- poučení o možných nebezpečných situacích a dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace).

Cupy, dupy, cupy, dupy, zima stojí u chalupy

Obsah:

Integrovaný blok je zaměřen na seznamování dětí s lidovými tradicemi a zvyky spojenými se změnami spjatými s příchodem zimy – příjezd sv. Martina, Mikuláš, Vánoce. Děti se aktivně podílejí na přípravách a výzdobě třídy u příležitosti svátků a oslav. Chceme u dětí podporovat estetické a tvůrčí aktivity na základě jejich prožitků, podporovat pocit sounáležitosti, prohlubovat city a citové vazby ke škole i k rodině. Děti se seznámí s charakteristickými rysy zimní přírody i s typicky zimními činnostmi. Předškolní děti se začnou intenzivně připravovat na zápis do ZŠ.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí;
- poznávání jiných kultur;
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách;
- rozvoj společenského a estetického vkusu;
- rozvoj komunikativních dovedností verbální i neverbální;
- rozvoj paměti, představivosti a fantazie, pozornosti;
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda);

- osvojení si některých poznatků předcházející čtení a psaní;
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí;
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti;
- vytváření postojů pro zdravý životní styl.

Návrh činností (vzdělávací nabídka):

- sledování událostí v obci, účast na akcích;
- sledování rozmanitých změn v přírodě;
- hry na sněhu, se sněhem, znát zimní sporty;
- přípravy a realizace společných slavností (besídka, akce pro rodiče);
- návštěva divadla, knihovny;
- seznamování se s různými tradicemi a zvyky;
- hry na poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, učitel, žák);
- společenské hry a skupinové aktivity;
- četba pohádek s etickým obsahem a ponaučením;
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, hudebně pohybové hry;
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; činnosti zajišťující pohodu a radost;
- artikulační řečové, sluchové a rytmické hry;
- vyřizování zpráv a vzkazů;
- hry k poznávání a rozlišování různých zvuků;
- seznamování dětí s různými sdělovacími prostředky;
- smyslové a motorické hry;
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla;
- činnosti směřující k ochraně zdraví.

Jaro ťuká na dveře, kdopak mu je otevře?

Obsah:

V tomto integrovaném bloku chceme děti seznámit s kouzly proměn jarní přírody a zrozením nového života rostlin a zvířat, s domácími zvířaty, jejich mláďaty a s užitkem pro člověka. Svátky slavící se v tomto období umožňují vytvářet u dětí pozitivní vztah k lidovým tradicím spojených s příchodem jara – Velikonoce, den matek, Den Země. Jarní počasí přímo vybízí k toulkám přírodou.

Dílčí vzdělávací cíle:

- zdokonalování pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (koordinace ruky a oka, atd.);
- užívání a rozvoj všech smyslů;
- osvojení si některých poznatků předcházející čtení a psaní a další formy sdělení (výtvarné, hudební, atd.);
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů);
- rozvoj sebeovládání;

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem;
- seznamování se světem kultury a umění;
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.

Návrh činností (vzdělávací nabídka):

- manipulační úkony (stříhání, lepení, vytrhávání, skok, šplh, atd.);
- činnosti směřující k prevenci úrazů;
- smyslové a psychomotorické hry;
- přednes, recitace, dramatizace;
- grafické napodobování čísel, písmen, symbolů;
- konkrétní manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností;
- experimenty s materiálem a předměty;
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů související s denním řádem;
- estetické a tvůrčí činnosti (výtvarné, dramatické, hudební, pohybové);
- výlety do okolí (do přírody, do města, atd.);
- přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí respektovat a přijímat druhého;
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, umožnit mu poznat rozmanitost kultur (návštěva divadel, výstav);
- praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich života a práce (využití praktických ukázek z okolí dítěte, seznámení dítěte s různými profesemi a řemesly);
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte.

Na léto si zavoláme a teplo si objednáme

Obsah:

Integrovaný blok je zaměřen především na rozvíjení prosociálních vztahů, schopnosti tolerovat ostatní, přijmout názor druhého. Podporujeme vytváření vztahu dětí k přírodě, využíváme příznivých klimatických podmínek k maximálnímu pobytu venku. Chceme děti naučit spolupracovat s ostatními a připravit se na roli budoucího školáka, upevnit u dětí, co prospívá zdraví, chovat se tak, aby v situacích jemu známých neohrožovalo své zdraví, bezpečí a pohodu svou i druhých.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj úcty k životu ve všech formách;
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k péči o okolí a k ochraně před nebezpečnými vlivy;
- poznávání jiných kultur;
- rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, prosociálně a aktivně;
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu;
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým lidem;
- rozvoj tvořivosti;
- posilování přirozených poznávacích citů;
- rozvoj a užívání všech smyslů;
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

Návrh činností (vzdělávací nabídka):

- ekologicky motivované hry;
- pozorování životních podmínek a stav životního prostředí;
- využívání encyklopedií, knížek;
- hry a aktivity zaměřené na téma doprava;
- receptivní, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, poslech hudebních skladeb a písní);
- realizace a přípravy společných slavností a oslav (sportovní akce, loučení s předškoláky);
- společné aktivity nejrůznějšího zaměření;
- společná setkání, povídání a naslouchání druhým;
- cvičení organizačních dovedností;
- hra a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině;
- námětové hry a činnosti;
- pozorování přírodních, kulturních a technických objektů a jevů v okolí dítěte;
- komentování zážitků a aktivit;
- společná diskuze, rozhovory, (vyprávění podle obrázků, podle fantazie);
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh) a jiné činnosti (turistika).

Spoluúčast rodičů

Naším cílem je prohlubování spolupráce rodin s mateřskou školou. Proto se budeme snažit zapojit rodiče do různých akcí, oslav, slavení narozenin dětí, atd., které budeme pořádat v průběhu celého školního roku. Samozřejmě rodiče mohou poskytnout i materiální výpomoci (zbytkový materiál pro tvoření, nálepky, papíry na kreslení atp.).

Rodiče budou průběžně seznamováni s výstupy činností ve třídě – co jsme viděli, zažili, co jsme kreslili, na co si hráli, co potřebujeme, s čím nám mohou pomoci atp. Rodiče mají možnost volného vstupu do třídy během celého dne.

Důraz klademe na ocenění výsledků dětí jak učitelkami, tak zejména rodiči. Tomu všemu předchází každodenní individuální rozhovory s rodiči – „Co Vaše dítě dnes dělalo, co se mu povedlo, v čem mělo úspěch atp.“

Stále budeme rodiče informovat o dění v naší mateřské škole – vzájemné rozhovory, konzultace o chování, o posunech ve vývoji, o vzniklých problémech atp. Společně s rodiči budeme děti chválit, povzbuzovat, motivovat, ale nebudeme se bát řešit i nepříjemnosti.

Veškeré informace budou velmi důvěrné. Vše budeme řešit taktně, ale důsledně.

O připravovaných akcích třídy a celé MŠ budou rodiče včas informováni na nástěnkách, které jsou umístěny v šatně nebo uveřejněním na webových stránkách.

Akce, které plánujeme:

- Plavecký výcvik pro starší děti
- Mikulášská nadílka v mateřské škole
- Vánoční besídka
- Návštěva ZŠ, zápis dětí
- Karnevalové dovádění
- Velikonoční posezení
- Čarodějnický rej
- Dárek pro maminku
- Zápis dětí do MŠ, Den otevřených dveří
- Den dětí – sportovní dopoledne
- Výlet
- Rozloučení se s dětmi, které odchází do ZŠ
- Divadelní představení
- Planetárium

Evaluační systém

Evaluační je ohlédnutí za průběhem a výsledky své práce. Jde nám o zlepšení kvality práce mateřské školy. Hodnotíme především samy sebe, zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakci dětí (zda děti zvolená činnost zaujala, zda pro ně byla přínosem) za účelem dalšího plánování a dalších postupů. V naší škole bychom se rádi zaměřili na hodnocení ŠVP, hodnocení TVP, hodnocení individuálních pokroků dětí – portfolio. Individuální hodnocení dítěte musí vždy vycházet ze znalostí vývojového stupně dítěte a k tomuto stupni má být dítě hodnoceno. Jedná se o důvěrné hodnocení, které slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro informace rodičům.

Ředitelka hodnotí svoji pedagogickou i řídicí práci, kontroluje a hodnotí práci pedagogů (zejména při hospitacích) a provozních zaměstnanců a evaluuje vzdělávací proces celé mateřské školy ve spolupráci s ostatními zaměstnanci.

Evaluační ŠVP +TVP

ŠVP

Provádějí všichni zaměstnanci dvakrát za rok – v leden a v červnu na pedagogické radě. Co lze zlepšit, řešit postupně podle závažnosti v dalším pololetí.

Zodpovídá ředitelka, spolupracují všichni zaměstnanci.

TVP

Vyhodnocují naplnění stanovených záměrů v rámci realizace vzdělávací nabídky, co bylo pro dítě přínosem k jeho dalšímu rozvoji, získané dovednosti, vědomosti. Zda byly respektovány individuální a věkové zvláštnosti dané skupiny dětí, vhodnost, dostatečnost nabídky činností. Zda plánované dílčí cíle směřovaly k naplňování kompetencí naplánovaných pro daný integrovaný blok. Zda metody, formy a postupy pomohly dětem k naplňování dílčích vzdělávacích cílů. Vhodnost a efektivnost vzdělávacích metod, forem a postupů práce. Vždy po ukončení integrovaného bloku záznam do TVP (evaluační tématických celků).

Záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte

Vytvořit přehled o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte s portfoliem. Průběžně, během celého školního roku, případně podle potřeby – záznamy do archů podle stanovených kritérií, konzultace učitelek, případně s rodiči.

Pro děti s odkladem školní docházky je vypracován individuální vzdělávací plán na základě spolupráce mezi pedagogy MŠ, pracovníky PPP a zástupcem dítěte.

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky:

Zhodnocení materiálních podmínek školy vzhledem k záměrům ŠVP. Budova, technický stav, vybavení tříd, zahrady + zahradní náčiní. Provádí všechny pracovníce průběžně.

Životaspráva:

Zhodnocení poskytování plnohodnotné a vyvážené stravy. Zajišťuje každodenně vedoucí stravování. Zajištěn pravidelný rytmus a řád – flexibilní, přizpůsobení potřebám a aktuální

situaci. Průběžně zajišťuje ředitelka školy.

Pobyt venku za každého počasí – mimo extrému. Dostatek volného pohybu. Zajišťují pedagogické pracovnice průběžně.

Psychosociální podmínky:

Zhodnocení psychosociálních podmínek mateřské školy vzhledem k záměrům ŠVP. Týká se vzájemných vztahů ve třídě, rovnocenného postavení, volnosti a svobody dětí, respektování potřeb dětí, průběh adaptace. Zajišťují všechny pracovnice průběžně.

Organizační podmínky:

Zhodnocení vhodnosti a účelnosti organizace a režimového uspořádání vzhledem k záměrům ŠVP. Využívá se kontrolní činnosti, hospitací, záznamů z pedagogických a provozních rad, konzultace. Provádí všechny pracovnice průběžně.

Řízení mateřské školy:

Zhodnocení zajištění plynulého chodu mateřské školy, vytvoření funkčního informačního systému. Vymezení povinností, pravomocí a úkolů všech pracovníků a vyhodnocení jejich práce. Vytvoření ŠVP. Spoluúčast a spolupráce s rodiči, veřejností, zřizovatelem a dalšími organizacemi. Zajišťuje ředitelka průběžně.

Personální podmínky:

Cílem je zhodnocení personálních podmínek nutných při naplňování cílů RVP. Hodnotíme kvalifikovanost pedagogického sboru, využívání DVPP při naplňování stanovených cílů, normativní počty pedagogických pracovníků, počty dětí, normativní počet provozních zaměstnanců. Využívá se kontrolní činnost, pedagogické a provozní rady, průběžné vzdělávání pedagogů. Probíhá jedenkrát ročně.

Spolupráce s rodiči:

Cílem je zhodnocení naplnění zvolených forem, metod spolupráce, při plnění těchto záměrů v oblasti ŠVP. Využívá se fotodokumentace, rozhovorů s rodiči, nástěnek, dotazníků, pedagogických a provozních porad. Podílí se všechny pedagogické pracovnice.

Průběh vzdělávání

Evaluace vzdělávacího procesu:

Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání se zaměřuje na hodnocení vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatňování nových poznatků a zkušeností, naplňování cílů a záměrů ŠVP. K evaluaci se využívá konzultací pedagogů, hospitací, dotazníků, pedagogických porad. Probíhá jedenkrát ročně.

Osobní rozvoj pedagogů:

Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci. Autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu a ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu probíhá pomocí dotazníků, hospitací, na pedagogických poradách a konzultacemi. Provádí všechny pedagogické pracovnice průběžně.

Výsledky vzdělávání:

Zhodnocení vývojových pokroků dítěte, naplňování klíčových kompetencí. Provádí všechny učitelky průběžně.

Doplňkové programy:

Hodnocení doplňkového programu, naplnění záměrů, osobních pokroků dětí, hodnocení ve vztahu k ŠVP PV. Týká se konzultací s odborníky, pedagogických rad, vystoupení, analýzy vlastní pedagogické aktivity. Provádí všechny pedagogické pracovnice jedenkrát ročně.

Ekonomické podmínky:

Vyhodnocení činnosti v oblasti ekonomiky (čerpání mzdových nákladů, motivační funkce hodnocení, rozbor hospodaření). Rozbory, tabulky, porady, konzultace. Provádí ředitelka MŠ, účetní, vedoucí ŠJ, a to jedenkrát měsíčně.

Metody a prostředky evaluace:

- Rozhovory, konzultace, diskuze
- Hospitace a pohospitační rozhovor
- Pozorování
- Analýza třídní a školní dokumentace
- Kontrolní činnost
- Autoevaluační, evaluační záznam – všichni zaměstnanci školy
- Evaluace třídními učitelkami

Přílohy

Plán evaluace

Předmět	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost
Evaluace ŠVP	Pedagogické rady	Průběžně	Ředitelka
Evaluace TVP	Pedagogické rady	Průběžně	Učitelky
Vyhodnocování výchovně vzdělávací činnosti	Záznamy v třídní knize	Průběžně	Učitelky
Vyhodnocení individuálního rozvoje dětí	Záznamy o dětech	Průběžně	Učitelky
Vyhodnocování dětí s OŠD	Individuální vzdělávací plány	Průběžně	Učitelky
Evaluace vzdělávání pedagogických pracovníků	Pedagogické rady	Průběžně	Ředitelka
Spolupráce s ostatními institucemi	Pedagogické rady	Průběžně	Ředitelka

Povídej si s námi

Logopedická prevence v MŠ

Logopedická prevence v MŠ je zpracována jako metodický materiál k logopedické prevenci v předškolním zařízení. Platnost nabývá účinnosti 1. 9. 2021 a stává se součástí Školního vzdělávacího programu. Slouží všem pedagogickým pracovníkům naší MŠ.

Logopedická prevence

V této kapitole bychom se rády věnovaly logopedické prevenci. Jednak Vás zde budeme seznamovat s tím, jak funguje prevence v naší školce a také poradíme, na co se zaměřit, aby byl řečový projev našich dětí (před nástupem do školy) co nejlepší.

Stručný popis vývoje artikulace v závislosti na věku dítěte

Věk	Rozvoj slovní zásoby	Vývoj výslovnosti
Do 1 roku	Dítě rozumí jednoduchým pokynům a začíná opakovat jednoduchá slova, která slyší	M B P A E I O U D T N J
Do 2,5 let	Tvoří jednoduché věty, od 2 let se ptá „co to je“, rozlišuje svou slovní zásobu	K G H CH V F OU AU
Do 3,5 let	Mluví ve větách, začíná si osvojovat gramatickou stavbu vět, ptá se „proč“, rozšiřuje dále slovní zásobu. Začíná se tvořit verbální (slovní) paměť.	Zvládá N D T L (i artikulačně) Bě Pě Mě Vě
Do 4,5 let	Dokončuje se gramatická stavba vět, dítě již chápe děj a umí ho vyprávět.	Ň Ď ť vyvíjí se Č Š Ž
6,5 let	Dítě chápe složité děje, má již velkou slovní zásobu, gramaticky zvládá jednoduchá souvětí.	C S Z R Ř kombinace ČŠŽ a CSZ

Dechová cvičení

Při řeči (a nejen při ní) je důležité správné dýchání. Když mluvíme, zpíváme, potřebujeme správně ovládat dechové ústrojí. Zásobování kyslíkem má vliv na správnou funkci všech orgánů, je důležitý při vývoji hrudního koše a držení těla. Cvičení je dobré provádět nejprve vleže, vsedě a také vestoje. Pro správný nácvik je dobré, když si dítě může ohmatat bránici (položí ruku pod výběžek hrudní kosti). Aby byl pro dítě nácvik zábavnější, můžeme mu vleže položit na hrudník plyšovou hračku, nebo jakýkoliv lehký předmět. Ten se pak při správné technice pohybuje nahoru a dolů. Při nádechu by se neměla zvedat ramena.

U malých dětí je vždy důležité, aby pro ně každá aktivita, kterou v rámci logopedie provádíme byla spojená s hrou. Využívejte tedy různé pomůcky a hračky.

Dechová cvičení se nesmí provádět s dětmi, u kterých se vyskytuje riziko epileptických záchvatů (hrozí nebezpečí jejich vyvolání).

Nabídky činností:

Cvičení nádechu

- správný prodloužený nádech nosem bez zvedání ramen (voníme ke květině, voňavce)
- střídání nádechu ústy a nosem (bylinkový polštářek, ...)

Cvičení výdechu

- prodloužíme výdechovou fázi, zpomalujeme výdech (foukání na kožešinku, do vlasů, na

zrcadlo – dítě si uvědomí dech tím, že ho vidí, cítí)

- bublifuk (prodloužené dýchání při vytváření různě velikých bublin)
- pěna do koupele (vytváření pěny brčkem, foukání do ní, sfoukávání z dlaně, ...)
- brčka (správný nádech bez zvedání ramen a dlouhý výdech do vody)
- papír (proužky, jemný papír, ubrousek)
- flétničky, píšťalky, frkačky a jiné dechové nástroje
- větrníky
- nafukovací balónky

Usměrňování výdechového proudu vzduchu

- stolní fotbal – foukání do kuličky papíru nebo polystyrenu, nejlépe ve dvojici u stolu
- foukání „autíčka“ do garáže z kostek
- sfouknutí zapálené svíčky
- peříčka, papírová kulička (odfouknutí z dlaně, zavěšená peříčka)
- foukání do dlaní (zahřívání)
- výdechovým proudem zaháníme plastové lodky, hračky ve vodě)
- rozfoukávání barevné skvrny brčkem po papíře – strašidlo
- frkačky

Cvičení dechové výdrže

- přenášení malých obrázků brčkem z místa na místo
- zadržení dechu na krátkou chvíli – potápěč

Cvičení hospodaření s dechem

- vyslovování slabik a slov na jedno vydechnutí
- foukání brčkem do vody
- „lechtání“ plamínku svíčky
- fajfka s polystyrenovým míčkem

Dechová cvičení přispívají nejen ke správnému dýchání, ale také k upevňování správného držení těla a rozvoji hrudního koše. Je nutné zdůraznit důležitost provádění dechových cvičení po odstranění nosní mandle.

Artikulační cvičení

Předpokladem správné výslovnosti je rozvinutá motorika mluvidel a její připravenost realizovat jemné pohyby při výslovnosti jednotlivých hlásek. Proces mluvení můžeme chápat jako mechanický akt. Jde o velmi precizně koordinovaný proces jemné motoriky řečového aparátu. Jednotlivá cvičení motoriky mluvidel zdokonalují pohyblivost a koordinaci mluvidel. Cvičení provádíme zásadně jako podpůrná, jako hru, nikoliv s cílem dosáhnout ideálního motorického výkonu. Velmi důležitou roli zde hraje zrakové vnímání (mluvní vzor).

Děti se učí napodobovat velikost čelistního úhlu, tvar rtů, pohyb a polohu jazyka a podobně. Zde je nutné, aby byla zajištěna zraková kontrola v zrcadle. Často jsou velká zrcadla umístěna přímo ve třídách MŠ. Děti mohou provádět cvičení kolektivně, vzájemně se při nácviku pozorovat a tím je tato aktivita zábavnější.

Nabídka činností:

Cvičení na polohování a pohyblivost jazyka

- Houpačka – ústa široce otevřená, špička vypláznutého jazyka se ohýbá nahoru a dolů
- Mlsná kočička – vypláznutý jazyk krouživým pohybem olizuje dolní a horní ret
- Stěrače auta – jazyk olizuje horní ret zleva doprava a zpět
- Sekačka – otevřená ústa, vypláznutý jazyk se pohybuje v koutcích zleva doprava (hodiny)
- Čertík – při otevřených ústech drnká jazyk o rty (blblbl)
- Korýtko – ohnutí vypláznutého jazyka do tvaru korýtko, trubičky
- Mlsoun – plazení jazyka v rychlejším tempu
- Dlouhý jazyk – co největší vypláznutí jazyka
- Houpačka 2 – houpání dlouhého vypláznutého jazyka zleva doprava
- Lízátka – položení lízátko vpravo, vlevo, nahoru a dolů a dotýkání se ho jazykem
- Malíř – kreslení kroužku vyplazeným jazykem
- Kartáček – otevřená ústa, jazyk jezdí po horních i dolních zubech
- Koberec – ohnutí špičky jazyka na tvrdém patře (jako smotaný koberec)
- Kladívko 2 – ťukání špičkou jazyka na patrovém výběžku střídavě za horními řezáky ve spojení s hláskou tttt, dddd
- Opička – vsunutí jazyka před dolní zuby při zavřených ústech
- Kolotoč – kroužení jazykem před dolními a horními zuby při zavřených ústech
- Masáž jazyka – vsouvání jazyka mezi lehce sevřené zuby
- Válime váleček – zapření špičky jazyka za dolní řezáky, jazyk utvoří váleček při pohybu ven z úst
- Počtář – ťukání jazykem na jednotlivé zuby v horní a dolní čelisti z jejich vnitřní strany
- Branka – stisknutí zubů k sobě, stlačení jazyka za dolní zuby
- Pila – olizování řezáků ze stran na stranu
- Cucání bonbónů – vytváření bouličky střídavě v pravé a levé tváři (bolavý zub)
- Koníček – mlaskání jazykem na tvrdém patře
- Natěrač – olizování tvrdého patra jazykem zezadu dopředu a naopak
- Placka – přisátí jazyka na horní patro

Cvičení na polohování a pohyblivost rtů

- Rybky – špulení rtů, jejich boční vtažení – rty do „osmičky“
- Pusinky – sešpulení rtů, jejich boční vtažení – rty do „osmičky“
- Hrachový lusk – přibližování a odtahování rtů se zvukovým efektem
- Kapřík – tvarování rtů do kroužku, rty se lehce dotýkají a oddalují
- Úsměvy – roztahování koutků zavřených i pootevřených úst
- Kašpárek – střídání úsměvů a mračení (ústa do oblouku)
- Ospalec – otevírání úst, zívání
- Komínek – špulení rtů a vysouvání dopředu
- Hra s dřívkem – držení dřívka (brčka) kolmo rty
- Houpačka – vytahování koutků rtů střídavě do stran, jen pravý nebo levý koutek
- Schovávaná – z úsměvu horní ret schová spodní ret, naopak, nebo oba (vtáhnout současně)
- Koník – rozkmitání rtů výdechovým proudem – frkání koníka

- Klaun – střídání širokého úsměvu (vidět zuby) a špulení rtů do kroužku
- Opice – brnkání prstem o spodní ret

Cvičení na polohování a pohyblivost tváří

- Balónek – rozkmitání rtů výdechovým proudem – frkání koníka
- Bublíny – přelévání vzduchu z jedné tváře do druhé
- Ping-pong – střídavé tlačení jazyka vlevo, vpravo do tváře

Cvičení na polohování a pohyblivost čelisti

- Dvířka u pece – otevírání čelistí
- Ryba – vysouvání dolní čelisti
- Křeček – předsazení horní čelisti
- Velbloud – kroužení čelisti nebo při zavřených ústech spouštíme spodní čelist

Cvičení pohyblivosti měkkého patra

- kloktání
- šeptaná řeč
- pití slámkou
- masáž palcem
- bublifuk

Cvičení mimického svalstva

- úsměv, zamračení se
- míčkování

ÚROVEŇ VÝVOJE TŘÍLETÉHO DÍTĚTE

Tělesný růst a vývoj

Dítě roste pomaleji, než v prvních dvou letech života. Průměrná výška dosahuje zhruba dvojnásobek porodní délky. Mléčný chrup je prořezán, dolní končetiny mohou mít ještě tvar do x. Nohy rostou rychleji než ruce a díky tomu vypadá dítě štíhlejší a vyšší.

Dítě se osamostatňuje v celé řadě činností, samo sobě se obdivuje, chlubí se různými věcmi, touží po pochvale. Učí se společenským návykům – čistě stolovat, zdravít, děkovat, zachovávat pořádek. Někdy je vzdorovitě.

Pohybový vývoj umožňuje složitější pohybové hry a náročnější manipulaci. Starší batole dovede jít po špičkách, při chůzi po schodech střídá nohy, skočí snožmo před čáru, hází a chytá míč. Umí jezdit na tříkolce, koloběžce, bobech. Dovede postavit z kostek most, listuje v knize. S hračkami, stavebnicemi a jiným materiálem zachází odpovídajícím způsobem.

Rozumový vývoj je charakterizován velkým rozvojem myšlení a řeči. Myšlení je názorné, vázané zpravidla na praktickou činnost dítěte. Starší batole se stále ptá „co to je“ nebo „kdo to je“, na

obrázku jmenuje činnosti (děje) a je schopné pochopit základní vztahy, jako např. že po dešti jsou louže a bláto, kterým se vyhýbáme. Při jednoduchých rozhovorech s dospělými hovoří už více. Jeho řeč je srozumitelná, snadno se naučí říkadla. Umí kreslit, malovat, modelovat, stavět a svoje výtvary označovat slovy.

Návyky se zdokonalují. Dítě už jí a pije samostatně, udržuje sebe i stůl v čistotě. Myje si ruce i obličej a otře se do ručníku. Svlékne si části oděvu, které si nemusí přetahovat přes hlavu. Rozepne a zapne knoflíčky, na něž snadno dosáhne. Oblékne si kalhoty, ponožky, obuje si boty. Dovede zachovávat čistotu. Vyžaduje však pomoc při použití toaletního papíru a oblékání.

ÚROVEŇ VÝVOJE DVOULETÉHO DÍTĚTE

Tělesný růst dítěte zvolňuje, váží průměrně 11,8 – 14,5 kg, měří 86,5 – 96,5 cm. Drží se víc zpříma. Břicho má stále veliké a vystouplé, záda ohnutá (břišní svaly ještě nejsou plně vyvinuty). Mozek dosahuje zhruba 80% velikosti mozku dospělého člověka. Skoro všechny první zuby se už prořezaly, jako poslední z celkového počtu dvaceti tzv. mléčných zubů se objevují stoličky.

Mladší batole si začíná uvědomovat samo sebe a osamostatňovat se v řadě činností. Stále však potřebuje milovanou a milující osobu v blízkosti. Rozvoj volního jednání se projevuje prosazováním vlastních přání, která bývají někdy v rozporu s vůlí dospělých. Toto období vzdoru trvá tím déle, čím více pozornosti je dítěti věnované, nebo čím více příkazů dostává.

Pohybový vývoj se vyznačuje rozmachem samostatného pronikání dítěte do blízkého okolí. Batole má zvýšenou touhu po pohybu a rychle zvyšuje své dovednosti, zvláště dostává-li se mu uznání a pochvaly. Udržuje rovnováhu za různých okolností, chodí po schodech (s držením), vylézá na nábytek, odkopne míč ze stoje, chytá míč kutálející se zvolna po zemi a hodí ho směrem k nám. Libuje si ve vzájemném podávání a přijímání předmětů, v tahání a tlačení hraček na kolečkách. Má rádo i pohyb ve spojení se zpěvem a hudbou. Staví kostky na sebe a navléká kroužky nebo kuličky na tyčku či jinou návlečku.

Rozumový vývoj je charakterizován zkoumáním prostoru, manipulací a rozvojem řeči. Dítě je přirozeně zvědavé, soustředí se na nápadné vlastnosti předmětů, rozebírá skládací hračky, otevírá a zavírá zásuvky, dvířka skříněk, točí knoflíky, klíčem v zámku atp. Velkou radost mu působí čmárání po papíře. Na realistických obrázcích poznává a pojmenuje známá zvířátka a předměty. Chápání řeči se vůbec nápadně rozvíjí. Na dotaz ukáže dítě části těla jako jsou oči, uši, ruce, nohy. Začne používat věty složené alespoň ze dvou slov. Řeč může být srozumitelná pouze členům rodiny. Nezačne-li mladší batole mluvit, je nutné odborné vyšetření.

V období touhy po samostatnosti se **dobře vyvíjí návyky**. Mladší batole jí samo lžičkou a pije z hrníčku. Může kolem sebe rozlévat, dokrmování dospělých je ještě nutné. Svlékne si některé části oděvu. Spolupracuje při oblékání a mytí. Někdy se však může znečistit, zvláště během spánku.

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Úvod

Důležitým prvkem ochrany před sociálně patologickými jevy je i výchovně vzdělávací působení na děti předškolního věku. Je tedy důležité zahájit primární prevenci nenásilnou formou i u těchto dětí a poskytovat jim informace přiměřeně k jejich věku a schopnostem pochopit a porozumět dané problematice. Vysvětlovat jim pozitiva zdravého životního stylu.

Cíle minimálního preventivního programu

- je zvýšit odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům
- aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života mateřské školy
- motivace dětí i dospělých ke zdravému životnímu stylu
- vytvářet bezpečné sociální klima ve škole -osobnostní a emočně sociální rozvoj včetně komunikačních dovedností
- zaměřit se na dopravní výchovu a prevenci dětských úrazů věnovat se prosociálním činnostem
- podporovat další vzdělávání učitelů v oblasti prevence rizikového chování

Podmínky

Metodická příprava a realizace preventivního programu je k kompetenci učitelek MŠ. Probíhá průběžně celý rok (zařazováno dle aktuální situace, plánovitě dle TP).

Témata prevence

Prevence sociálně patologických jevů u dětí v působnosti naší organizace představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

1. Zdravý životní styl, prevence vzniku poruch příjmu potravin, Ekologie

Cíle

- podporovat zdravý životní styl dětí – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres, ...
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit děti s různými styly života -vrcholový sport, modelky, vegetariánství, ... atd.
- Předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC)
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – diety, obezita
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologie
- naučit děti „poskytnout“ první pomoc

Ukazatele úspěchu

- děti mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat – relaxovat,...
- děti dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb, ...)
- děti znají negativa a pozitiva různých stylů života

- děti mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

2. Prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů, prevence projevu xenofobie, rasismu, antisemitismu, intolerance

Cíle

- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- pěstovat úctu k životu (stáří x mládí, fauna a flóra,...)
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- podporovat v dětech jejich přirozenou potřebu poznávat nové
- posilovat hodnotu vzdělání
- zajistit bezpečnost dětí na skrytých místech školy
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany

Ukazatele úspěchu

- mezi dětmi nebují šikana
- děti mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- děti se samostatně rozhodují, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní
- děti mají zájem o potřebu pospolitosti třídy (společenské akce, výlety, atd.)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- děti zajímá multikulturní společnost a postoje – např.: jak se žije v Africe, Japonsku (rasismu, xenofobie, ...)
- děti znají rizika extremistických organizací, ideologií, sekt, ... (terorismus, fašismus,...)
- děti jsou ochotny řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod pedagogickým vedením najít řešení

3. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku – spolupráce s rodiči (zdravé prostředí)
- oddálit první kontakt s návykovými látkami – spolupráce s rodiči (zdravé prostředí)
- podporovat děti v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti
- aktivizovat děti k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Ukazatele úspěchu

- děti znají rizika užívání drog, čeho se vyvarovat (motajících se lidí, střákaček,...)
- děti mají představu o tom co je droga – co vše je drogou, co způsobuje a proč ji lidé berou (hlavně cigarety a alkohol), závislost – zdravá x nezdravá
- ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci dětí, vycházející z každodenních činností, jejich nápadů a potřeba
- děti mají zájem o pravidelné činnosti mimo školu (kroužky, sport, ..)
- škola (za spoluúčasti rodičů) pořádá zábavné akce, výlety, exkurze, mimoškolní aktivity, ...
- děti jsou informovány a vědí na koho se v případě potíží obrátit – jak se chovat

4. Prevence sexuálního zneužívání a týrání

Cíle

- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska, ...
- předkládat témata „sexuální výchovy“ jako přirozenou věc – odlišnosti obou pohlaví – funkce, porod, ...
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie, sex, vydírání, pornografie, ...
- podporovat zdravé sebevědomí dětí a citlivě přistupovat k jejich prvním vztahům – přátelství

Ukazatele úspěchu

- děti lépe rozumí svým citům a tělesným odlišnostem – nestydí se za ně, ...
- děti dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání
- děti dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka)
- děti budují dlouhodobé vztahy postavené na partnerství a přátelství
- děti mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství, ...

5. Prevence kriminality a delikvence

Cíle

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus, ...)
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí postižený, ...)
- předkládat a vysvětlovat modelové situace na osobní hranice a vztahovat chování ve vztahu normalitě a společenské normě
- podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty
- zasadit se o to, aby děti znaly svá práva ve společnosti – dětská práva
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

Ukazatele úspěchu

- děti si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- děti respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- děti vědí na koho se obrátit v případě potíží a to nejen na půdě školy
- děti mají důvěru v učitelky

6. Prevence virtuálních drog – počítač, televize, telefon,

Cíle

- seznámit děti se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, reality show, sázení
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost
- stanovit a posilovat v dětech pravidla pro užívání virtuálních drogových
- podporovat počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti,

koordinace pohybů, soustředění, ...)

Ukazatele úspěchu

- děti znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drogo
- děti si jsou vědomi pravidel pro užívání virtuálních drog a znají následky jejich porušování
- děti nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů

Metody práce

V rámci vzdělávání jsou a budou nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody – například besedy, diskuze, sociální hry, hraní rolí, předávání zkušeností, spolupráce s PPP ŽŽár nad Sázavou , s obcí, policií, ...

Vzdělávání pedagogů

Pedagogové se v rámci možností zúčastní aktivit zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů. Škola jim poskytne nabídku programů a školení zabývajících se touto tematikou.

Spolupráce s rodiči

rodiče jsou prostřednictvím učitelek informováni o realizaci Minimálního preventivního programu na škole. Problémy spojené se sociálně patologickými jevy je třeba řešit ve vzájemné spolupráci.

Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Účastní se ho zaměstnanci školy, děti, rodiče a případně i odborníci.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ (PO)

Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga s dítětem, kdy jeho vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělávání.

Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání dítěte, které mohou být ovlivněny mírnými problémy nebo závažnými obtížemi, které jsou způsobeny nepřipraveností dítěte na školu, odlišnými životními podmínkami a odlišným kulturním prostředím, ze kterého žák vstupuje do vzdělávání.

Současně početnou skupinu budou představovat děti s nepříznivým aktuálním zdravotním stavem, který může ovlivňovat vzdělávání dětí nebo zdravotní postižení dítěte.

Podpůrná opatření jsou definována vyhláškou č. 27/2016 Sb., a podle rozsahu a obsahu se člení do I. - V. stupně. Podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinacích různých druhů stupňů v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami dítěte/žáka. Konkrétní druh podpůrného opatření lze poskytovat pouze v jednom stupni.

Stupně podpůrných opatření

I. stupeň podpůrných opatření vždy zahrnuje a poskytuje škola.

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), u nichž je možné prostřednictvím *mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení*; zahrnují také podporu dětí z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností.

Podmínky k zajištění podpůrných opatření I.st.:

- zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP);
- pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a vyhodnocování zvolených postupů;
- materiální podpora se poskytuje podle podmínek školy;
- prostředky pedagogické podpory žáka, zejména didaktické úpravy průběhu vyučování a práce s učivem.

Bez normované finanční náročnosti.

II. - V. stupeň podpůrných opatření navrhuje a metodicky provází v jeho naplňování **školské poradenské zařízení** (PPP, SPC).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě **doporučení** školského poradenského zařízení s **informovaným souhlasem** zletilého žáka nebo zákonného zástupce dítěte.

Podpůrná opatření specifikují vybrané druhy podpůrných opatření, které mohou pedagogové uplatnit ve výuce s cílem podpořit vzdělávání žáka zejména změnou pedagogických postupů – jedná se především o úpravy metod výuky, didaktické postupy a úpravy ve formulaci kritérií a volbě způsobu hodnocení žáka, případně o změny žakových strategií učení a v odůvodněných případech pak také úpravy obsahů vzdělání a výstupů ze vzdělání.

Členění konkrétních podpůrných opatření do stupňů, pravidla jejich použití a normovaná finanční náročnost podpůrných opatření druhého až pátého stupně jsou stanoveny v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podmínky k zajištění podpůrných opatření pro II. - V. stupeň obecně:

- doporučení školského poradenského zařízení;
- pracovník školského poradenského zařízení odpovědný za komunikaci se školou;
- v případě potřeby osoba odborně disponovaná poskytující škole konzultace ke vzdělávání nadaných žáků;
- spolupráce s rodinou a případně dalším subjektem pro naplňování podpory žáka (školská zařízení, která se podílejí na vzdělávání žáka);
- zařazení žáka do speciálně pedagogické nebo pedagogické intervenční péče podle kombinace obtíží žáka a podmínek školy a organizované školou nebo některým školským zařízením (školní družina, školní klub, středisko volného času, domov dětí a mládeže);
- podpora práce pedagogického pracovníka asistentem pedagoga, případně školním psychologem, speciálním pedagogem.

V případě ukončení poskytování podpůrného opatření je povinností školského zařízení tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci dítěte/žáka nebo zletilému žákovi a škole.

Normovaná finanční náročnost se stanoví pro jednotlivá opatření, pokud nejsou již hrazena na základě jiných právních předpisů.

POSTUP PŘI UPLATŇOVÁNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Pokud je charakter obtíží dítěte takový, že postačují pedagogické postupy, pak škola volí **I. stupeň podpůrného opatření**. Může postačovat zvýšená individualizace v postupech s dítětem, anebo je třeba, aby se na úpravách v postupech vzdělávání dítěte/žáka domluvilo více pedagogů – vytváření **Plánu pedagogické podpory (PLPP)**.

Jeho cílem je formulovat pozorované výukové obtíže a zaměřit pedagogovu pozornost na hledání možných intervencí v oblasti forem a metod výuky, organizace výuky, hodnocení a používaných pomůcek. Předpokládá se, že pedagog sleduje účinnost zvolených postupů a následně se, na základě realizované pedagogické diagnostiky a využívání podpůrných opatření, která jsou školám běžně dostupná, rozhoduje o způsobu další práce s žákem.

PLPP se zpracovává na 3 měsíce. Pokud zvolené úpravy v práci se žákem nepovedou ani po 3 měsících k očekávané změně a obtíže žáka pokračují nebo se ještě zhoršují, pak vysílá škola zákonného zástupce dítěte nebo zletilého žáka do školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC). Školské poradenské zařízení žáka objedná k posouzení jeho vzdělávacích potřeb, objednáci lhůta by měla respektovat i důvody, pro které dítě/žák do školského poradenského zařízení přichází.

Na základě vyhodnocení všech pokladů, se kterými dítě do PPP nebo SPC přichází (Plán pedagogické podpory, vyšetření lékařů a jiných odborníků, vyšetření z jiných školských poradenských zařízení atd.), dojde k vyšetření dítěte za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Po vyšetření a vyhodnocení všech souvislostí školské poradenské zařízení vydává **škole Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami**, které obsahuje závěry z vyšetření dítěte/žáka a doporučená podpůrná opatření.

K těm patří podpůrná opatření, vztahující se k:

- úprava metod a forem vzdělávání dítěte/žáka;

- k podpoře školním poradenským pracovištěm;
- úprava obsahu vzdělávání a případně k úpravě výstupů ze vzdělávání u dětí/ žáků, kde je tato úprava možná a nezbytná;
- organizaci vzdělávání (organizace výuky, volnočasových aktivit, prostorového uspořádání, práce s délkou vyučovací hodiny, délka přestávky, počet dětí/ žáků ve třídě nebo skupině);
- IVP;
- personální podpoře práce pedagoga – asistent pedagoga, další pedagogický pracovník, školní psycholog/školní speciální pedagog;
- podpoře dítěte/žáka – tlumočnický do českého znakového jazyka, přepisovatel pro neslyšící, průvodce pro orientaci v prostoru, osobní asistent nebo přítomnosti další osoby;
- intenzivní metodické podpoře ze strany ŠPZ po dobu 6 měsíců v případech, kdy škola vzdělává dítě/žáka, jehož vzdělávání a nastavení podpůrných opatření vyžaduje těsnou spolupráci s odborníky ŠPZ;
- hodnocení dítěte/žáka – školské zařízení doporučuje přesně, jak je třeba zohlednit specifika žákových obtíží v jeho hodnocení a sebehodnocení, jak pracovat s kritérii, s motivací a s postoji žáků ke vzdělávání.

Podpora pedagogické práce a současně posílení vzdělávání dětí/žáků **zahrnuje intervence, které směřují často k reedukaci prostřednictvím předmětu speciálně pedagogické péče nebo intervence pedagogické, které zahrnují posílení výuky v předmětech, kde je třeba podpořit výuku dítěte/žáka nebo přípravu na ni, včetně domácí přípravy.**

Pokud to vzdělávání dítěte/žáka vyžaduje, je možné jeho vzdělávání prodloužit až o 1 respektive 2 roky. Dále je možné jeden ročník rozložit na 2 roky.

Pokud žák měl v průběhu vzdělávání podpůrná opatření, která jsou takového druhu, že se bez nich neobejde ani při přijímacím řízení, pak mu bude upraven průběh této zkoušky.

Obdobně i u ukončování vzdělávání na střední škole zakončené závěrečnou zkouškou výučním listem a praktickou zkouškou nebo maturitní zkouškou podobně jako absolutoriem v konzervatoři nebo na vyšší odborné škole.

Podpůrná opatření zahrnují také požadavek na stavení úpravy prostoru, kde se žák vzdělává.

Podpůrná opatření mají tzv. normovanou finanční náročnost, je tedy zřejmé, kolik finančních prostředků za opatření půjde. Stejně tak je zřejmé, že podpůrná opatření je tzv. nárokové.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Jméno a příjmení dítěte, žáka nebo studenta (dále jen „žák“)	
Škola	
Ročník	
Důvod k přistoupení sestavení PLPP	
Datum vyhotovení	
Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni	

I. Charakteristika žáka a jeho/její obtíží

(silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

Zde vypište obtíže dítěte, které vás vedly ke zpracování PLPP. Více viz závorka výše.

II. Stanovení cílů PLPP

(cíle rozvoje žáka)

Zde uveďte, na základě výše uvedených faktů, jakých cílů u dítěte chcete dosáhnout.

III. Podpůrná opatření ve škole

(Doplňte **konkrétní postupy** v těch kategoriích podpůrných opatření, které uplatňujete.)

a) Metody výuky

(specifikace úprav metod práce se žákem)

Zde uveďte metody, které budete při podpoře dítěte uplatňovat, abyste dosáhli stanovených cílů.

b) Organizace výuky

(úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)

Zde uveďte, jaké budete využívat změny v organizaci výuky dítěte, abyste dosáhli stanovených cílů.

c) Hodnocení žáka

(vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)

Zde uveďte, jak upravíte hodnocení pokroku, aby podporovalo a napomáhalo dosažení cílů stanovených tímto PLPP.

d) Pomůcky

(učebnice, pracovní listy, ICT technika, atd.)

Zde uveďte, jaké pomůcky budete k naplnění cílů využívat.

e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů

Zde uveďte, jaké požadavky máte na ostatní učitele, kteří vyučují dítě, aby bylo dosaženo stanovených cílů.

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy

(popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)

Zde uveďte, jak bude probíhat domácí příprava dítěte, jak bude probíhat komunikace s rodinou,

aby byla zajištěna realizace podpůrných opatření synergicky i v rámci domácí přípravy.

V. Podpůrná opatření jiného druhu

(respektovat zdravotní stav, zátěžovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

Zde uveďte jiná podpůrná opatření.

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP

Dne:

(Naplnění cílů PLPP)

Zde uveďte, jak se vám podařilo, s využitím stanovených kritérií, naplnit stanovené cíle, uveďte datum vyhodnocení.

Doporučení k odbornému vyšetření¹

☐ Ano

☐ Ne

☐ PPP

☐ SPC

☐ SVP

☐ jiné: jiné

Role	Jméno a příjmení	Podpis a datum
Třídní učitel	Jméno a příjmení třídního učitele	
Učitel/é předmětu/ů	Jméno a příjmení učitele/ů	
Pracovník ŠPP	Jméno a příjmení pracovníka ŠPP	
Zákonný zástupce	Jméno a příjmení zákonného zástupce	

Enviromentální gramotnost „EG“

Definice EG:

„Enviromentální gramotnost zahrnuje široké porozumění vztahů lidských společností a přírodních systémů. V praktickém ohledu se jedná o sledování energetických a materiálních toků, jež jsou součástí cyklů charakteristických pro metabolismus Země“ (Orr, 1993)

Komunikace s přírodou není možná bez vědomostí, bez porozumění souvislostem, vzájemným vztahům a podmíněnosti v přírodě, ekologickým zákonitostem, závislosti člověka na přírodě a vlivu lidských činností na životní prostředí včetně možností, jak tyto následky zmírňovat či vyloučit.

Cílem MŠ je vést děti k odpovědnému vztahu k přírodě a pochopení její nenahraditelné ceny pro život všech. Základem je vzdělávání pro trvale udržitelný rozvoj, poznávání životního prostředí (přírodního i umělého) prostředí, na uvědomování si nezbytnosti zachování podmínek života a na poznávání vztahu člověka k životnímu prostředí. Návyky získané v raném věku jsou nejdůležitější součástí celkového životního stylu jedince, který významně ovlivňuje kvalitu a délku jeho života. Je třeba vychovat generace dětí, mezi nimiž by byli osobnosti, plně si vědomé, co znamená vazba člověka na přírodu.

Očekávané kompetence:

- rozlišovat, co patří do živé a neživé přírody
- dodržovat pravidla pohybu v přírodě
- ohleduplně se chovat k rostlinám a živočichům
- pojmenovat některé druhy rostlin a živočichů, určovat lokalitu, kde se nacházejí
- umět se postarat o živočichy a rostliny
- znát vývoj živočichů a rostlin, co ke svému životu potřebují
- znát význam lesa, půdy, vody
- registrovat negativní změny ve svém okolí
- vnímat změny jako přirozený jev
- rozlišovat čtyři roční období
- třídit a uklízet odpadky správným způsobem
- vědomě nepoškodovat přírodní prostředí, aktivně se podílet na jeho ochraně

Doporučené formy a metody, vedoucí k naplňování cílů enviromentální gramotnosti:

- bezprostřední kontakt s přírodou
- pozorování, popis pozorovaných jevů
- prožitkové učení, umožňující zkušenost
- kooperativní činnosti, řešení problémů
- badatelsky orientované vyučování (BOV)
- pokusy a experimenty, kladení otázek, hledání odpovědí
- problémové otázky, rozhovory
- poskytování přírodovědných a technických pomůcek, odpovídajících úrovní schopností dětí (lupy, mikroskop, fotoaparát, metr, dalekohled, kompas, smýkačky, sítko, misky, zkumavky, ...)
- pracovní a manipulační činnosti
- péče o koutek živé přírody, pěstitelské práce
- informální (neorganizovaná) výuka venku, individualizace
- nápodoba, kladný vzor pedagoga (postoje, názory, chování a jednání)

- hry s přírodovědným zaměřením – tzv. ekohry
- smyslové hry
- práce se zdroji (atlasy, publikace, encyklopedie, klíče k určování rostlin a živočichů,...)
- příběhy, dramatizace, vypravování
- písně, básně, říkadla, hádanky
- lidové zvyky, oslavy lidových tradic

PLÁN ROZVOJE ENVIROMENTÁLNÍ GRAMOTNOSTI dětí předškolního věku

Plán je rozpracován do tabulek v časovém horizontu jednoho roku, tak aby dosahoval klíčových kompetencí stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Je určen k praktickému využití při práci s dětmi v mateřské škole.

CÍLE A ZÁMĚRY	OBSAH	ODPOVÍDÁ
1. seznamování s místem a prostředím, ve kterém žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	• vycházky do blízkého okolí, orientace v něm • významná místa (stavba, strom, skála) • estetické vnímání prostředí (heterogenita) • poznávací aktivity • projevy lásky a respektu k přírodě, dary přírodě • smyslové hry (sluchové, hmatové, čichové, chuťové, zrakové) • volný pohyb v přírodě • objevy • zábavy • výstavy • vzdělávací akce • exkurze s odborníky	všichni
2. vytváření povědomí o rozmanitosti přírodního prostředí, o jeho vývoji a neustálých změnách	• pozorování změn v přírodě (různé vlivy) • pozorování krajiny (vyvýšené místo,...) • aktivity zaměřené na jednotlivé biotopy (les, louka, zahrada, řeka, louka, rybník,) • pozorování rozmanitosti školní zahrady v průběhu střídání ročních období (rosa pupeny, květy, plody, listí, hmyz, ptactvo, ...) • fotozánam pozorovaných změn a jevů • odhalování přírodních jevů (pod povrchem, ...) • skupenství vody (tání, odpařování, hustota) • pěstování od semínka, přesazování sazeniček do truhlíku a na záhon • kompostování	všichni
3. pochopení, že změny	• hry s vodou na zahradě	všichni

způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	• pletí záhonku • bylinkový a ovocný čaj vlastnoručně vyrobený • sklizeň zeleniny • sběr přírodního materiálu a tvoření z něj (výzdoba, postavičky k pohádce, závěs do zahrady, landart, loďky, ...) • výroba krmítka a krmení pro ptáky • založení hmyzího hotelu, vodního jezírka, bylinkové spirály • výstavky • fotogalerie • pracovní dílny s rodiči • problémové otázky ke vztahu k životnímu prostředí „Co by se stalo kdyby...“ (šetření zdrojů) • recyklace hrou, tvořivé znovuvyužití plastů • výroba ručního papíru • třídění odpadků ve třídě, pracovní listy • „uklidíme svět“ osvěta • čištění studánek	
4. rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	• Péče o drobné živočichy – koutek živé přírody ve třídě (akvárium, terárium,...) • prevence štitivosti (pozorování pomocí lupy, mikroskopu, odchyt drobných živočichů) • ekohry aneb pochopení vzájemných vztahů mezi organismy a prostředím, ve kterém žijí, a mezi organismy navzájem (J. Cornell)	všichni
5. rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám	• tematické výpravy do přírody – rozvoj vytrvalosti, odolnosti, vůle, samostatnosti • táboření v přírodě • zdolávání přírodních překážek – rozvoj obratnosti a odvahy • dobrodružství • vhodné oblečení a obutí do přírody • povědomí o lidském těle • základy 1. pomoci	všichni
6. vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	• neživá příroda (stavby z písku, v kameništi, vítr na šátku,...) • sbírky hornin, minerálů • využití magnetu • herbář květín a listů • pozorování živočichů v prostředí, ve kterém žijí (přírodovědné a technické pomůcky) • podnebí u nás a v odlišných částech světa (dokumentární filmy, vyprávění, časopisy, fotografie,) • základní zdroje pro život (využívání, plýtvání) • povědomí o tom, jak příroda pomáhá lidem (dýchání	všichni

	roślin, životodárná voda, Slunce a půda, význam oceánů, pralesů, potravní pyramida, význam bezobratlých živočichů – rozklad odumřelých zbytků těl rostlin a živočichů) • vzájemná závislost člověka a přírody, jak člověk ovlivňuje krajinu, kvalita zdrojů života, ... (budoucnost) • Den Země • návštěva farmy • návštěva ZOO • cestování po glóbu, podle map • vesmír	
7. osvojení si poznatků a dovedností potřebných ke spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí	• původ a zpracování potravin • cesty potravin • zemědělství • „férové“ obchodování • zdravé stravování • výroba chleba • chodíme pěšky, Den bez aut • fyzikální vlastnosti materiálů • manipulace s různými materiály a surovinami • kam a co vede potrubí • zdraví životní styl • jóga • cvičení a pohybové hry venku • nebezpečí v domácnosti • kontakt s neznámými zvířaty • bezpečné chování v dopravních situacích • osobní ochranné prostředky Den zdraví	všichni

Matematická gramotnost

Rozvoj poznávacích schopností, myšlenkových procesů, asociativního myšlení, řeči, představivosti, paměti a pozornosti

Činnosti předcházející počítání

- °vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- °zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (hádanky)
- °odhadovat podstatné znaky, podobu, rozdíly a souvislosti
- °sledovat očima zleva doprava, shora dolů
- °postupovat a učit se podle pokynů
- °záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- °chápat prostorové pojmy
- °seznamovat se se základními číslicemi a číselnou řadou do 10
- °chápat základní číselné pojmy a prakticky je používat (porovnávat, uspořádávat, třídit podle určitého pravidla, poznat více- méně, první- poslední, hned před- za apod.) v prostoru i rovině
- °rozlišovat obrazné symboly, piktogramy (práce na počítači)
- °procvičovat paměť a pozornost (didaktické hry , pracovní listy)
- °nalézat nová řešení, předkládat nápady

Finanční gramotnost

Děti se setkávají v námětových hrách, pohádkách s hodnotou peněz, poznávají mince a bankovky, seznamují se s různými způsoby nakupování, učí se porovnávat svá přání s finanční možností.

Digitální gramotnost

Cílem digitální gramotnosti není nahradit běžnou komunikaci, je doplňkem vzdělávacích činností. Dítě při hře získává povědomí o významu digitálních technologií v běžném životě člověka. Seznamuje se především s tím, jak nám mohou tyto „ chytré věcičky“ pomáhat. Učí se základům programování podle jednoduchých povelů. Rozvíjí logické myšlení, prostorovou představivost, paměť, trpělivost, slovní zásobu

Digitální pomůcky: programovatelná včelka BEE-BOT, Albi tužka, zvuková pexesa, mikroskopy, tablety - výukové programy

Čtenářská gramotnost

Aktivní účast dítěte, založená na využívání prožitkového učení, poznávání, seznamování s knihou a dětskou literaturou.

Činnosti předcházející čtení a psaní

- °projevovat zájem o knížky, soustředěně naslouchat četbě
- °zaměřovat se na to, co je z poznávaného hlediska důležité
- °procvičovat zrakovou analýzu a syntézu
- °sledovat očima zleva doprava, shora dolů
- °procvičovat paměť a pozornost

- °rozlišovat začáteční a konečné hlásky a slabiky, slabikovat slova za pomoci rytmizace
- °naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si je zapamatovat
- °chápat slovní vtip, humor, rým, skryté symboly v hádankách
- °sledovat a vyprávět pohádku, příběh
- °záměrně se soustředit na činnost a držet pozornost
- °poznat některá písmena
- °poznat a napsat své jméno
- °hodnotit svoje zážitky

Seznamování s cizím jazykem